

September 2022 – februar 2023

Ny forskning i musikterapi

Hanne Mette Ochsner Ridder

professor ved Musikterapiuddannelsen og ph.d.-specialiseringen i Musikterapi, Aalborg Universitet. Kontakt: hmr@ikp.aau.dk

I Ny forskning i musikterapi får du en kort opdatering over hvad der har rørt sig i musikterapiforskningsmiljøet på Aalborg Universitet i halvåret siden sidste nummer af Tidsskriftet Dansk Musikterapi. Herudover får du indblik i den nyeste internationale forskning i musikterapi eller forskning som har relevans for faget.

Nyt om forskning i musikterapi fra AAU

Kandidat i musikterapi, Julie Kolbe Krøier, præsenterede den 18.11.2022 sin ph.d.-afhandling for kolleger og en stor gruppe fremmødte i Musikkens Hus og online. I sin forskning undersøgte hun nonverbale og musikalske samspil mellem personer med demens på plejehjem og de medarbejdere der drager omsorg for dem. Samspil er komplekse størrelser, særligt de nonverbale elementer, og for at beskrive dem dybdegående, tog Krøier udgangspunkt i begrebet personafstemte musikalske interaktioner (PAMI). Krøier undersøgte PAMI fra henholdsvis musikterapeuter og sosu-medarbejderes perspektiv for at bidrage til en tværfaglig forståelse af hvordan musikalsk interaktion kan anvendes i demensomsorgen. Resultaterne demonstrerer hvordan PAMI kan benyttes som en forholdemåde og et redskab til at styrke nonverbale interaktioner med mennesker med demens. Musikterapeuter kan støtte sosu-medarbejdere på plejehjem i at udføre PAMI og i at sprogliggøre de musikalske interaktioner som faglige handlinger.

Krøier, J. K. (2022). Exploring person-attuned musical interactions in dementia care: A flexible design. Aalborg Universitetsforlag. Ph.d.-serien for Det Humanistiske og Samfundsvidenskabelige fakultet, Aalborg Universitet.

Krøiers afhandling kan downloades fra hjemmesiden www.mt-phd.aau.dk. Den og de øvrige hjemmesider om musikterapi på AAU er blevet sat op i et nyt design som samtidig er mere mobiltelefonvenligt. Fra portalen www.musikterapi.aau.dk linkes videre til de forskellige sider om musikterapiuddannelse, forskning og dokumentation. Musikterapietimet var indtil august 2022 organiseret som en vidensgruppe under Institut for Kommunikation og Psykologi, men er nu organiseret som en forskningsgruppe under en af instituttets seks nye sektioner, nemlig sektionen Art, Aesthetics, Health (AAH). Leder for denne sektion er Stine Lindahl Jacobsen. Hun er lektor i musikterapi, og vil fortsat være tilknyttet forskningsgruppen sideløbende med at hun varetager sine opgaver som sektionsleder. Fra portalen linkes ligeledes til hjemmesiden for CEDOMUS (Center for Dokumentation og Forskning i Musikterapi), www.cedomus.aau.dk.

CEDOMUS blev oprettet for at kunne besvare nogle af de mange spørgsmål om musikterapi og projektsamarbejde som musikterapietimet fik fra journalister, studerende, pårørende og andre. Lektor i musikterapi, Ulla Holck, har stået for den overordnede ledelse og redigering af CEDOMUS siden platformen gik i luften i september 2012. Vidensdelingen er opdelt i seks hovedområder – neurokognitive forstyrrelser, neurologiske udviklingsforstyrrelser, psykiatriske tilstande, psykosociale og somatiske problematikker samt sundhed & livskvalitet. Under de seks hovedområder dækkes samlet 21 målgrupper, f.eks. angst, smertelindring, folkesundhed, palliativ indsats og stress. Kommunikationsmedarbejder Susanne

Togeby har igennem alle årene bistået med grafisk opsætning, rådgivning og opdatering. Hun har kigget på statistikken for den nydesig-nede hjemmeside, som i de første 3 måneder fortsat har været flittigt brugt. På forsiden har der været 1-2 brugere om dagen, og herudover er flere brugere gået direkte ind på undersi-derne, særligt siderne om demens, autisme og depression.

Den førnævnte omorganisering i forsk-ningsgrupper har for musikterapi betydet en navneændring, men herudover er det de samme forskere og undervisere som tidligere. Da gruppen i forvejen bidrager til CEDOMUS, har medlemmerne valgt at det også skal være navnet for forskningsgruppen. CEDOMUS er således udvidet til både at være platform for formidling og for gruppens forskningsaktivi-ter. Der foregår derfor i forår 2023 et arbejde med at udvide hjemmesiden CEDOMUS så den udover vidensdeling også bliver en platform for forskningsgruppens aktiviteter. Allerede nu linkes der herfra til gruppens **Seneste publika-tioner**.

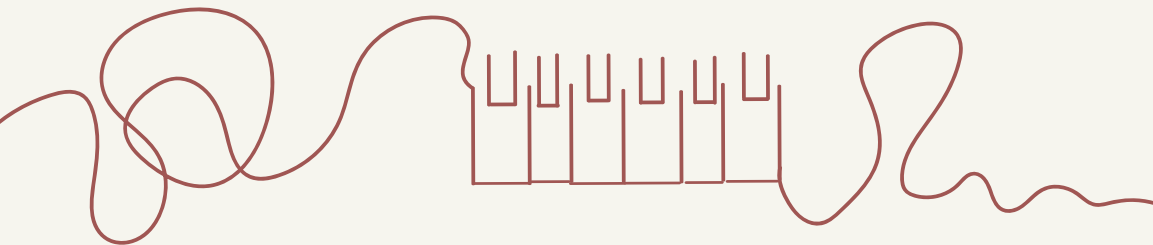
Blandt de seneste publikationer fra CEDOMUS kan nævnes bogen **Resonant Learning in Music Therapy** som er redigeret af **Inge Nygaard Pe-dersen, Charlotte Lindvang og Bolette Daniels Beck**. I bogen gives indblik i de fag der gennem den 5-årige musikterapiuddannelse udvikler studerendes terapeutiske kompetencer. Se anmeldelse i dette nummer af Tidsskriftet Dansk Musikterapi.

Pedersen, I. N., Lindvang, C., Beck, B. D. (2022). Resonant lear-ning in music therapy: A training model to tune the therapist. Jessica Kingsley Publishers.

Instrumentalundervisning og kognitive langtidseffekter

I Skotland intelligenstagtede man i 1947 skole-børn på 11 år og indsamlede samtidig en række andre data om deres opvækst og sundhed. Bl.a. blev der spurgt ind til om børnene spillede på et musikinstrument, om de fik instrumen-talundervisning, og hvor meget de øvede sig. De 1.091 børn er siden blevet fulgt, og ved den 5. dataindsamling af de nu 82-årige deltagere, stillede 366 stadig op. Analyser af deres svar viste at de, der havde spillet på et musikin-strument, i større grad havde udviklet deres kognitive evner i positiv retning end dem der ikke havde spillet musik. Forskerne havde korri-geret for faktorer som køn, opvækstvilkår, soci-økonomisk status og sygdom, og mener at resultaterne peger på en direkte årsagssam-menhæng – altså at kognitive evner øges ved at spille musik. Forskerne udelukker dog ikke at en forklaring også kunne være at kognitive evner bedre bevares over tid hos musikudøve-re end hos ikke-musikudøvere. Det ville kræve yderligere forskning at afklare det, men funde-ne understøttes i nedenfor omtalte studie om effekt af klaverundervisning.

Okely, J. A., Overy, K., & Deary, I. J. (2022). Experience of playing a musical instrument and lifetime change in general cognitive ability: Evidence from the Lothian Birth Cohort 1936. *Psycholo-gical Science*, 33(9), 1495-1508.

Klaverundervisning og afkodning af synkrone stimuli

Når man skal lære at spille klaver, sker der en intens sammenkobling af visuelle cues (f.eks. læsning af noder og placering af fingrene) med auditive cues (tonerne fra klaveret). Det giver en multisensorisk træning som kan styrke hjernens audiovisuelle bearbejdning. Derudover er musik en kunstform med et direkte udtryk. Klaverspilleren skal kunne opfatte og fortolke den emotionelle undertone i musikstykket og derfra tilpasse akustiske egenskaber (f.eks. tempo, dynamik og stemning) til det musikalske udtryk. Det er avanceret hjerne-gymnastik og må formodes at styrke evnen til at opfatte hvornår auditive og visuelle cues er samtidige (synkrone) eller ikke i takt (asynkrone). Denne evne samt evnen til at afkode emotionelle udtryk scores signifikant lavere hos mennesker med autismespektrum-forstyrrelser. For at teste om klaverundervisning kan træne begge former for fintunet sansebe-arbejdning, blev 42 raske, yngre nybegyndere inddelt i tre grupper med enten klaverundervisning, musiklysning eller kontrol. Det samlede resultat viste at 1 times klaverundervisning i 11 uger signifikant styrker audiovisuel perception med hensyn til om stimuli er synkrone eller asynkrone, men uden at kunne give klare svar på evnen til at afkode emotionelle udtryk. Desuden viste det sig at klaverundervisning tilsyneladende mindsker depression, angst og stress. Dette gjaldt også de deltagere som scorede højest på mål for autistiske træk.

Che, Y., Jicol, C., Ashwin, C., & Petrini, K. (2022). An RCT study showing few weeks of music lessons enhance audio-visual temporal processing. *Nature Scientific Reports*, 12(1), 20087.

Musikterapi og "nonverbal synkroni"

Forrige undersøgelse peger på at klaverundervisning øger evnen til at afkode om det vi ser og hører er synkront. Ordet synkron stammer fra det græske ord Syn (sammen) og Kronos (tid), og at være synkrone betyder således at være samtidige. I en psykodynamisk forståelse er "nonverbal synkroni" afgørende for at kunne danne en terapeutisk relation. Der findes en del forskning, f.eks. inden for autismeområdet, der peger på øget synkron interaktion i selve musikterapien. En gruppe østrigske musikterapiforskere satte sig for at undersøge om der også ses øget nonverbal synkroni efter musikterapi. De anvendte softwareprogrammet The Motion Energy Analysis (MEA) til at analysere videoklip fra samtalen før og efter musikterapi. Ved at markere et område på videoen for henholdsvis patienten og terapeuten, kunne de analysere ændringer i pixel for hvert område. Sammenlagt indgik videomateriale fra 11 dyader. Analyserne viste at nonverbal synkroni mellem terapeut og patient kun skete i samtalen efter musikterapien og ikke før. Forskerne fandt desuden at det var patienterne der i markant grad initierede den nonverbale synkroni og således i højere grad tog en lederrolle frem for en følgerrolle. Forskerne påpeger at der med kun 11 deltagere og én musikterapeut ikke kan generaliseres, men at brugen af software som MEA giver nye muligheder for at forske i terapeutiske interaktioner.

Yap, S. S., Ramseyer, F. T., Fachner, J., Maidhof, C., Tschacher, W., & Tucek, G. (2022). Dyadic nonverbal synchrony during pre and post music therapy interventions and its relationship to self-reported therapy readiness. *Frontiers in human neuroscience*, 573.